

Denne utstillingen viser hvorfor flyktninger angår oss alle

Hva får du når du legger sammen en gassmaske, en hjelm, tre sekker med ulltepper og 30 feltsenger?

Publisert 21. januar 2019

TOGET GÅR: Bjørg Tarangers «Det hvite toget» er montert på vinduene til Kunstgarasjen. – På en lavmælt måte durer togene forbi, og skubber med det tematikken ut i offentligheten. For flukten angår oss alle; vi må ta stilling til hvordan vi føler og hvor vi ser fra. Nå, skriver Renate S. Handal. **Foto: Kunstgarasjen**

Av **Renate Synnes Handal**

FAKTA

«Det hvite toget»

Bjørg Taranger, Installasjon med video og objekter, Kunstgarasjen, 11.01-03.02.19

Ved hjelp av lånte objekter, ordnet etter det som må kunne berømmes for å være en veldig velutviklet romlig sans, har kunstner Bjørg Taranger skapt et behagelig rom. Det er godt fylt opp, og organisert på en måte som fremstår som både leken og logisk. Her inne er det lett å finne seg en plass for å sette seg ned og reflektere.

Vi får lov å ta på, sitte på, gå på – utstillingen legger til rette for en taktil opplevelse som er lett å sette pris på innenfor den hvite kubens fire vegger. Jeg setter meg ned ved en av de tre tøyposene. De tilhører Sivilforsvarets Redningslag, og ifølge trykket på overflaten inneholder de tolv ulltepper hver.

Posene er brukte og slitte, med flekker som kanskje en gang var blod. Hvor har de vært? Hva har de opplevd? Alle objektene her inne bærer på ubehagelige historier, men hva skjer med disse historiene når de plasseres i gallerirommet og løftes frem som kunst?

Mens jeg sitter her fortapt i egne tanker, kommer kurator en tur innom. Jeg må bare forsyne meg av tepper og liggeunderlag, sier hun blidt før hun forlater rommet igjen. Men teppene er fanget inne i tøyposene, snurpet igjen med tråd og belter. Haugen med liggeunderlag er stripset godt fast i europallen de er stablet på.

Jeg vet med andre ord at jeg får lov, men det jeg får lov til er gjort utilgjengelig. Kanskje litt som hjelpen som loves flyktningene i Europa? Den finnes, men er kanskje litt utenfor rekkevidde.

REDNINGEN ER FJERN: – Bakgrunnen viser seg å være et hav av mennesker i protesttog. De er stilisert til det punkt at de ikke er umiddelbart gjenkjennelig. Ved første blikk tok øynene mine feil og trodde det var en blomstereng helikoptrene fløy over, skriver Renate S. Handal. Foto: Bjørg Taranger

Det er mest av alt det ene videoverket, «ARTIKKEL 19», som styrer tankene mine i denne retningen. To projiserte flater viser to helikoptre som flyr og flyr i en endeløs loop over en lys turkis og hvitflekke bakgrunnsflate. Bakgrunnen viser seg å være et hav av mennesker i protesttog. De er stilisert til det punkt at de ikke er umiddelbart gjenkjennelig. Ved første blikk tok øynene mine feil og trodde det var en blomstereng helikoptrene fløy over.

Lyden fra videoen fyller rommet og blandes ut i lange akustiske lydbølger. Den er ubehagelig og kan nesten minne om barneskrik, blandet med politiske taler og droner – kanskje er det nettopp det den er? Tempoet er sakte, sakte og blir som et abstrakt brøl rettet mot hjelpen som kommer så sent frem.

Med dette retter installasjonen et blikk til situasjonen vi står overfor (spesielt i Europa), og vekker spørsmål om moral og medmenneskelighet. Kunstneren har skapt et trygt og avskjermet rom, som ser ut til å kritisere en holdning om at problemene finnes «der ute». Hvem skal egentlig ta ansvar? Angår det oss?

Derfor er det også så treffende at tittelverket «Det Hvite Toget» vises på de store vindusflatene til Kunstgarasjen. På en lavmælt måte durer togene forbi og skubber med det tematikken ut i offentligheten. For flukten angår oss alle; vi må ta stilling til hvordan vi føler og hvor vi ser fra. Nå.